

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1947-1948**

COMMISSIEVERGADERING VAN 15 JULI 1948.

Verslag uit naam van de Bizzondere Commissie van economische samenwerking belast met het onderzoek van het ontwerp van wet houdende goedkeuring van de overeenkomst voor Europese Economische aanvullende Samenwerking, bijlage, protocollen en slotacte, ondertekend op 16 April 1948 te Parijs.

Aanwezig (Présents) : de heer VAN OVERBERGH, Voorzitter; Mej. BAERS, de heren BOUILLY, Graaf d'ASPREMONT-LYNDEN, DE BLOCK, DOUTREPONT, GLINEUR, HARMEGNIES, MOTZ, RONSE, TAILLARD en VOS, verslaggever.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het wetsontwerp dat aan uwe goedkeuring wordt overgelegd, bevat de slotacte van de tweede sessie van de Commissie voor Europese Economische Samenwerking, de conventie die gesloten werd, met haar twee additionele protocollen, het eerste betreffende de rechtsbevoegdheid, de privileges en de immuniteiten van de organisatie die door deze conventie wordt opgericht; het tweede betreffende het financieel regime van dezelfde organisatie. Zij zijn het uitvloeisel van besprekingen, die onder de zestien mogendheden welke deel hebben aan de Europese hulpactie, het zgn. Marshall-plan, sedert de Zomer van verleden jaar te Parijs gevoerd werden. Het was van de aanvang duidelijk, dat de hulp te verstrekken door de Verenigde Staten aan deze zestien landen, en welke voor doel had het Europese vasteland economisch weer op dreef te brengen, noodzakelijkerwijze de oprichting van een organisatie, die de gemeenschappelijke herstelbegingen in het kader van het Marshaal-plan zou coördineren nodig maakte. Op de Parijse Conferentie van 1947 hadden de beide Ministers van Buitenlandse Zaken, van Groot-Brittannië en van Frankrijk, de heren Bevin en Bidault, reeds verklaard, dat « ten einde een programma te ontwerpen... een speciale organisatie zou worden opgericht... Zij zal zich niet inmengen in de binnenlandse aangelegenheden van deze Staten en geen actie zal worden ondernomen die zou kunnen beschouwd worden als een schending van hun souvereiniteit. »

Zie :

Gedr. stuk van de Senaat :

439 (zitting 1947-1948) : Wetsontwerp.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1947-1948**

REUNION DU 15 JUILLET 1948

Rapport de la Commission spéciale de coopération économique chargée d'examiner le projet de loi portant approbation de la convention de Coopération Economique Européenne, annexe, protocoles additionnels et acte final, signés à Paris, le 16 avril 1948.

MESDAMES, MESSIEURS.

Le projet de loi soumis à votre approbation, contient l'acte final de la deuxième session de la Commission européenne de coopération économique, la convention conclue avec ses deux protocoles additionnels, le premier relatif à la capacité juridique, les priviléges et les immunités de l'organisation créée par cette convention ; la deuxième relative au régime financier de la même organisation. Ces documents sont le résultat des négociations qui ont eu lieu à Paris depuis l'été de l'année écoulée entre les seize nations participant à l'action d'aide à l'Europe, c'est-à-dire au plan Marshall. Il est apparu clairement dès l'abord que l'aide à fournir par les Etats-Unis à ces seize pays et ayant pour but de remettre en marche l'appareil économique du continent européen, nécessitait la création d'une organisation qui coordonnerait les efforts communs de redressement dans le cadre du plan Marshall. A la conférence de Paris de 1947, les deux ministres des Affaires Etrangères de Grande-Bretagne et de la France, MM. Bevin et Bidault, avaient déjà déclaré que « afin d'élaborer un programme... une organisation spéciale serait créée... Elle ne s'immiscera pas dans les affaires de politique intérieure de ces états et n'entreprendra aucune action qui pourrait être considérée comme une atteinte à leur souveraineté. »

Voir :

Document du Sénat :

439 (session de 1947-1948) : Projet de loi.

In het verslag van de Commissie voor Europese Economische Samenwerking, dat in de maanden Juni tot September 1947 werd opgesteld en door de vertegenwoordigers van de zestien Staten aan de Amerikaanse Staatssecretaris Marshall werd toegezonden, kwam een paragraaf 113 voor, luidende :

“ De commissie is van mening dat, indien middelen ter beschikking worden gesteld om het programma uit te voeren, er een gemeenschappelijke organisatie nodig zal zijn voor het toezicht op de vooruitgang wat betreft de uitvoering van het programma. De deelnemende regeringen verklaren zich bij deze gelegenheid bereid, om in onderling overleg een zodanige organisatie in het leven te roepen. Deze organisatie zal in de hoogste, door gemeenschappelijke inspanning bereikbare graad de verwerkelijking dienen te verzekeren van de economische voorwaarden, die nodig zijn opdat de algemene doelstellingen welke ieder land zich heeft gesteld, metterdaad worden bereikt. De organisatie, waarvan de eventuele oprichting is voorzien, zal periodiek aan de verschillende Europese regeringen overzichten doen toekomen betreffende de mate waarin het programma wordt verwekelijkt. De regeringen zullen de organisatie alle inlichtingen verschaffen die voor dit doel vereist zijn. De organisatie zal een tijdelijk karakter dragen en zal ophouden te bestaan, wanneer de bijzondere bijstand, die nodig is voor het herstel van Europa, zal eindigen. ”

In feite verklaarden de zestien landen zich in beginsel bereid ten gepaste tijde deze gemeenschappelijke organisatie op te zeggen. Er werd trouwens ook aangedrongen van Amerikaanse zijde opdat het voornemens ze te stichten zou worden uitgevoerd.

Het is daarvoor, dat op 15 Maart 1948, nadat in het Amerikaanse Congres de « Foreign Assistance Act » behandeld werd, de Ministers van Buitenlandse Zaken van de betrokken landen onder het voorzitterschap van de heer Bevin te Parijs bijeenkwamen om de onderrichtingen en de directieven vast te stellen, volgens welke deze organisatie zou moeten opgebouwd worden. In de grond ging het om twee zaken, het ontwerpen van een multilateraal verdrag en het opstellen van een Handvest voor de voortgezette, zoniet duurzame organisatie van economische samenwerking. Waar het oorspronkelijk doel uitsluitend begrepen werd als de vorming van een lichaam dat een zuiver raadplegend karakter zou dragen om de uitvoering van het Marshall-plan te bevrideren, is het definitieve opzet uitgegroeid tot iets veel meer omvattends. Er werd inderdaad ingezien dat zo met de Amerikaanse hulpverstrekking gestreefd wordt naar een gezondmaking der economische bedrijvigheid van de Europese landen, deze laatste niet zal beklijven, indien niet op bestendige wijze deze economische solidaire samenwerking in de toekomst zal worden in stand gehouden.

De overeenkomst is degelijk voorbereid geworden. Een kleine Frans-Engelse Commissie heeft vooraf de verschillende hoofdsteden van Europa bezocht, en op

Dans le rapport de la Commission de coopération économique européenne, dressé au cours des mois de juin à septembre 1947 et envoyé par les représentants des seize nations au Secrétaire d'Etat américain, Marshall, figurait un paragraphe 113 rédigé comme suit :

« Le comité estime que si les pays peuvent disposer des moyens nécessaires à l'application du programme, il y aura lieu d'instituer un organisme commun chargé d'examiner les progrès réalisés dans son exécution. Les gouvernements participants se déclarent prêts, dans ce cas, à constituer par accord mutuel l'organisme en question. Celui-ci assurera, dans toute la mesure possible, par une action commune, la réalisation des conditions économiques nécessaires pour que les objectifs généraux que chaque pays s'est assignés, soient effectivement atteints. L'organisme dont la création éventuelle est prévue, fera périodiquement rapport aux divers gouvernements européens participants, sur l'état de réalisation du programme. Les gouvernements lui fourniront toutes les informations utiles à cet effet. L'organisme aura un caractère temporaire et cessera d'exister au moment où l'aide spéciale au relèvement de l'Europe prendra fin. »

En fait les seize nations se déclarèrent disposées en principe à liquider cette organisation commune en temps opportun. Du côté américain on avait d'ailleurs insisté pour voir mettre l'intention de sa création à exécution.

C'est pour cela que le 15 mars 1948, après que le Congrès américain eut discuté le « Foreign Assistance Act », les ministres des Affaires Etrangères des pays intéressés se réunirent à Paris sous la présidence de M. Bevin, afin de fixer les instructions et les directives d'après lesquelles cette organisation devrait être créée. Au fond il s'agissait de deux choses, l'élaboration d'un pacte multilatéral et la rédaction d'une charte pour l'organisation de la coopération économique continue, sinon durable. Alors que le but original consistait exclusivement en la constitution d'un organisme qui aurait un caractère purement consultatif, chargé de promouvoir l'exécution du plan Marshall, le projet définitif a reçu une portée beaucoup plus grande. On s'est aperçu en effet que bien que l'aide américaine tende à obtenir l'assainissement de l'activité économique des pays européens, cet assainissement ne serait pas durable si cette coopération solidaire dans le domaine économique n'était pas maintenue d'une façon permanente dans l'avenir.

La convention a été préparée soigneusement. Une commission restreinte franco-anglaise a préalablement visité les principales capitales de l'Europe pour y mener

informele wijze overleg gepleegd over de principes van het multilaterale verdrag, en het handvest der organisatie. Die voorafgaande bespreking had, voor wat de Benelux-landen betreft, plaats in Den Haag, waar een gemeenschappelijke delegatie van de drie landen het contact met deze Frans-Engelse commissie heeft gehad. Men heeft het meer beperkte karakter van het lichaam, zoals dat in de paragraaf van het *Algemeen Verslag van September 1947* werd omlijnd, laten varen, en hoewel de band met het Marshall-plan ook uitdrukkelijk werd behouden, toch een veel ruimere betekenis aan de organisatie gegeven. Het gaat, wat de duur van de geldigheid en de doel-einden betreft, boven het Europees herstelprogramma uit. Zoals een medewerker van de « *Economisch Statistische Berichten* » het terecht doet opmerken : « Het is een gelukkig verschijnsel dat de Europese landen hun samenwerking niet alleen willen gronden op de activiteit welke het gevolg is van de genereuse Amerikaanse hulpverlening, maar dat zij hebben ingezien dat deze samenwerking na deze periode van hulp van het allergrootste belang is.

» Men zou bijna geneigd zijn te zeggen, dat juist bij het ontbreken van hulp van buiten af, een hechte Europese economische samenwerking een conditio sine qua non is voor het voortbestaan van een behoorlijk welvaartsepeil in de Westeuropese landen.

» Toch is het goed, dat in de eerste periode van het bestaan der organisatie, de concrete stimulans bestaat van de Amerikaanse hulpverlening. Men mag de moeilijkheden bij een economische samenwerking van deze landen, zo verschillend van traditie, economische structuur en momentele economische situatie niet onderschatten. Hoezeer ook bedreigd door dezelfde gevaren op schier elk gebied, is de wil tot onverminderd handhaven der economische souvereiniteit nog te groot om werkelijk bereid te zijn voor vergaande offers voor het geheel; wij hebben in de Benelux ervaren dat zonder offers van de beide partners een werkelijke integratie niet mogelijk is.

» Daarom juist zal het gemeenschappelijk belang bij de Amerikaanse hulpverlening de zeer duidelijk geformuleerde eisen van Amerikaanse zijde met betrekking tot de Europese samenwerking ertoe bijdragen de organisatie in haar kinderjaren te steunen bij haar bij uitstek belangrijke maar eveneens moeilijke taak. » (1)

De schrijver merkte terecht op, dat de Amerikanen klaarblijkelijk het hele zwaartepunt van de toepassing van de « *Foreign Assistance Act* » op de Organisatie zullen leggen.

(1) Enige aspecten van de laatste ontwikkelingen van het Europees herstelprogramma door E.H. v. d. Beugel, in : « *Economische Statistische Berichten* », 33e jaargang, 1948, blz. 488-489.

officieusement des négociations au sujet des principes du pacte multilatéral et de la charte de l'organisation.

Ces discussions préalables eurent lieu en ce qui concerne les pays Benelux à La Haye, où la délégation commune des deux pays a eu des contacts avec la commission franco-anglaise. On a abandonné, avec raison, le caractère plus restrictif de l'organisation, tel qu'il avait été défini dans le paragraphe du rapport général de septembre 1947, et bien que le lien avec le plan Marshall fut maintenu expressément, l'organisation reçut une portée beaucoup plus étendue. Quant à la durée de validité et aux buts envisagés, ils dépassent largement le programme de reconstruction européen. Ainsi que le fait remarquer à juste titre un collaborateur des « *Economische Statistische Berichten* » : « C'est un phénomène heureux que les pays européens veulent fonder leur collaboration non uniquement sur l'activité résultant de l'aide généreuse de l'Amérique, mais qu'ils se sont aussi rendu compte que cette coopération sera également de la plus grande importance après cette période d'assistance.

» On serait tenté de dire que, précisément lorsque cette aide du dehors fera défaut, une coopération économique européenne solide sera une condition sine qua non pour le maintien d'un niveau de prospérité convenable dans les pays de l'ouest européen.

» Il est bon toutefois que, dans la première période d'existence de l'Organisation, le stimulant concret soit trouvé dans l'aide américaine. On ne peut sous-estimer les difficultés relatives d'une coopération économique de ces pays de tradition, de structure et de situation économiques momentanées si différentes. Quoique menacés par les mêmes dangers dans presque tous les domaines, la volonté de maintenir intégralement la souveraineté économique est encore trop grande pour qu'on soit réellement disposé à de grands sacrifices pour l'ensemble. Nous avons fait l'expérience dans le domaine Benelux que, sans sacrifices des deux partenaires, une intégration réelle n'est pas possible.

» C'est précisément pour cela que l'intérêt commun à obtenir l'aide américaine et les exigences formulées clairement du côté américain en ce qui concerne la coopération européenne contribueront à aider l'organisation à ses débuts dans la réalisation de sa tâche importante mais également difficile. » (1)

L'auteur fait remarquer à juste titre qu'il apparaît clairement que les Américains mettront tout le poids de l'application du « *Foreign Assistance Act* » sur les épaules de l'Organisation.

(1) Quelques aspects des derniers développements du programme de restauration européenne. Enige Aspecten van de laatste ontwikkelingen van het Europees Herstelprogramma, par E.H. v. d. Beugel, dans : « *Economische Statistische Berichten* », 33e année, 1948, pages 488-489.

Men zou het niet beter kunnen zeggen. Velen hebben nog de bedrieglijke verwachting, dat deze Amerikaanse hulpverstrekking alleen definitief redding is van de economische welvaart van het oude vasteland zal verwezenlijken. Het kan nochtans niet genoeg beklemtoond worden, dat zij weliswaar een onontbeerlijke steun is die de volslagen ontreddering van de economische bedrijvigheid zal kunnen verhinderen, maar dat zij in de eerste plaats erop gericht is om door samenwerking, verstandhouding en doelmatige coördinatie, een toestand te vestigen, waarin deze landen in onderlinge afhankelijkheid de grondslagen zullen leggen van een verhoogde productie en een geïntensifieerde ruil. Ziedaar onontbeerlijke voorwaarden van een duurzame voorspoed.

Men kan de vraag stellen, welke de verhouding van de nieuwe organisatie is tot andere, die enigszins parallel met hare werking lopen. In een artikel van het weekblad « The Economist » van 24 April II., werd in een belangwekkend artikel enige perplexiteit aan de dag gelegd over de nu reeds veelvuldige organen van Europese coöperatie.

Zo bestaat er een, dat een uitvloeisel is van het Brussels pakt, en dat zijn hoofdzakelijke zetel te Londen heeft. Het wordt bestuurd door een permanente consultatieve Raad die bestaat uit de ministers van Buitenlandse Zaken van de vijf deelhebbende Staten, en die ten minste om de drie maanden om beurten in een van de hoofdsteden bijeenkomt. Naast die raad zijn er ook nog twee te Londen gevestigde permanente lichamen van vijf leden: het permanente orgaan van die consultatieve Raad die maandelijks bijeenkomt, en een permanente militaire Commissie die wij hier buiten beschouwing kunnen laten.

Bovendien hebben wij ook nog de « Economische Commissie voor Europa » te Genève, een orgaan van de Verenigde Naties, met haar achttien leden, die zo goed uit Oost- als uit West-Europa komen, maar waarbij niet-leden van de U.N.O. uitgeschakeld zijn.

Men ziet het, er zijn dus reeds drie organismen: de achttien die in Genève zetelen, de zestien in Parijs, en de vijf in Londen. Het aantal schijnt inderdaad groot, maar alles wel beschouwd is de opmerking van het Engelse weekschrift juist, dat in deze tijd, waarin als het ware van verschillende zijden uit naar eenzelfde doel gestreefd wordt van economische en ruimere samenwerking der West-Europese landen, het zijn voordeel kan hebben zo verschillende kanalen worden geopend, langs welke deze naties hun wederkerige betrekkingen en hun gemeenschappelijke vraagstukken kunnen uitwerken.

Wat daar ook van zij, dat deze organisatie onontbeerlijk is, nu eenmaal het Marshall-plan op het punt uitgevoerd te worden, en waar het over een termijn van vier jaar zal lopen die slechts de aanloop zullen zijn naar een duurzaam economisch herstel, kan niet ontkend worden. Zij zal, zo mag men hopen, de vaste basis worden van een

On ne pourrait mieux dire. Nombreux sont ceux qui caressent encore l'espoir trompeur que cette aide américaine seule réalisera définitivement le salut de la prospérité économique du vieux continent. On ne peut cependant assez insister sur le point qu'elle constitue, il est vrai, un appui indispensable qui pourra éviter la désorganisation totale de l'activité économique, mais qu'elle est en tout premier lieu destinée à créer par l'entente, la coordination des efforts et une collaboration efficace, une situation dans laquelle ces pays pourront de commun accord, et tenant compte de leur interdépendance, jeter les bases d'une production accrue et d'échanges intensifiés. Ce sont là des conditions indispensables d'une prospérité durable.

On peut poser la question de savoir quels seront les rapports de la nouvelle organisation avec les autres organismes ayant une activité quelque peu parallèle à la sienne. Dans un article de l'hebdomadaire « The Economist » du 24 avril dernier, une certaine perplexité apparaît au sujet des organes déjà multiples de la coopération européenne.

Il en existe un, qui est l'émanation du pacte de Bruxelles et qui a son siège principal à Londres. Il est dirigé par un conseil consultatif permanent, qui se compose des ministres des Affaires Etrangères des cinq Etats participants et se réunit alternativement dans chaque capitale au moins tous les trois mois. A côté de ce conseil existent encore deux organismes permanents de cinq membres et établis à Londres: un organe permanent de ce conseil consultatif qui se réunit mensuellement, et une commission militaire permanente que nous pouvons passer sous silence ici.

En outre, nous avons la Commission économique pour l'Europe, organisme des Nations Unies, établi à Genève et comptant 18 membres, qui viennent tant de l'Europe Orientale que de l'Europe Occidentale, mais duquel sont exclus tous les Etats non-membres de l'O.N.U.

Comme on le voit, il y a donc déjà trois organismes : les 18 qui siègent à Genève, les 16 à Paris et les 5 à Londres. Le nombre paraît assez important; mais tout compte fait, la remarque de l'hebdomadaire anglais est pertinente, qu'à l'heure présente où de divers côtés on poursuit le même but, celui d'une collaboration plus large des pays de l'Europe occidentale, il peut être utile d'ouvrir divers canaux par lesquels ces nations pourraient développer leurs relations mutuelles et résoudre leurs problèmes communs.

Quoi qu'il en soit, au moment où le plan Marshall, qui couvrira une période de quatre années, lesquelles ne seront que l'élan vers un relèvement économique durable est sur le point d'être réalisé, on ne peut nier que cet organisme soit indispensable. Il deviendra, espérons-le, le fondement solide d'une collaboration économique étroite, qui pourra

hechte economische samenwerking, welke op de meest doelmatige wijze die reële integratie van de Europese landen kan voorbereiden en doorzetten in een kader van gemeenschappelijk te behartigen solidaire welvaart-beloengen.

DE MULTILATERALE VERPLICHTINGEN EN DE BOUW VAN DE « ORGANISATIE »

In de preambule van het « Verdrag nopens Europese economische samenwerking » worden de gedachten hier-voren vermeld, die tot de oprichting van de Organisatie hebben geleid, geformuleerd.

Het zijn de vertegenwoordigers van de regeringen van Oostenrijk, België, Denemarken, Frankrijk, Griekenland, Ierland, IJsland, Italië, Luxemburg, Noorwegen, Nederland, Portugal, Turkije, het Verenigd Koninkrijk, Zweden en Zwitserland, alsmede de opperbevelhebbers van de Franse, Britse en Amerikaanse bezettingszones van Duitsland, die het akkoord gesloten hebben.

Dat de opperbevelhebbers van de bezette West-Duitse zones uitgenodigd werden om deel te nemen aan het werk van de Commissie voor Europese samenwerking vloeide logisch voort uit de overweging, die gegolden heeft bij het ontwerpen van de Europese hulpactie, en wel, dat er geen herstel van West-Europa denkbaar is zonder dat het West-Duitse industriële gebied door zijn bedrijvigheid mede daartoe bijdrage. Dit laatste vormt trouwens met de Beneluxlanden en met Frankrijk, een geographisch economisch complex, waarvan de gemeenschappelijke welvaart onverdeelbaar moet geacht worden.

Hoe veel ruimer het opzet van het verdrag geworden is, komt, zoals hiervoren reeds onderstreept werd, duidelijk uit in zijn aanhef.

Reeds onmiddellijk wordt het in het kader geplaatst van het internationale rechtslichaam tot beveiliging van de wereldorde en tot verzekering en verheffing van de welvaart der volken, de Organisatie der Verenigde Naties. Het is wel een onbetwistbare stelling dat, zoals het in de considerans heet, « een sterke en welvarende Europese economie wezenlijk is voor het bereiken van de doeleinden der Verenigde Naties, het behoud van de persoonlijke vrijheid en de toeneming van het algemeen welzijn en dat een zodanige economie zal bijdragen tot de handhaving van de vrede ». Het verleden heeft ons geleerd, dat de economische wanorde, crisis en werkloosheid, de bodem zijn waarop het giftkruid van een verderfelijke totalitaire verdrukkingsleer welig tiet. Welvaart, vrede en vrijheid zijn in eenzelfde functioneel verband onafscheidbaar verenigd.

De rechtvaardiging van het initiatief, dat de zestien Staten genomen hebben om de stelling in het leven te roepen, die noodzakelijk is om die economische samen-

préparer et poursuivre de la manière la plus efficace cette intégration réelle des pays européens dans le cadre d'une communauté d'intérêts ayant pour but de promouvoir leur prospérité.

LES OBLIGATIONS MULTILATERALES ET LA STRUCTURE DE L'ORGANISATION

Les idées susvisées, qui ont mené à la création de l'Organisation, sont formulées dans le préambule de la Convention de coopération économique européenne.

Ce sont les représentants des gouvernements de l'Autriche, de la Belgique, du Danemark, de la France, de la Grèce, de l'Irlande, de l'Islande, de l'Italie, du Luxembourg, de la Norvège, des Pays-Bas, du Portugal, de la Turquie, du Royaume-Uni, de la Suède et de la Suisse, ainsi que les commandants en chef des zones d'occupation française, britannique et américaine en Allemagne, qui ont conclu la convention.

Le fait que les commandants en chef des zones d'occupation en Allemagne occidentale ont été invités à participer aux travaux du comité de coopération économique européenne, est la conséquence logique de cette considération qui a prévalu lors de l'élaboration de l'action d'aide à l'Europe, que le relèvement de l'Europe occidentale n'est pas concevable sans l'apport de l'activité industrielle de l'Allemagne occidentale. Celle-ci forme d'ailleurs avec les pays de Benelux et la France un complexe géographique et économique dont la prospérité commune apparaît comme indivisible.

Ainsi qu'il a été dit, l'ampleur qu'a pris l'objectif de la convention résulte clairement du préambule.

Dès le début elle est placée dans le cadre de l'organisme juridique international, pour la sauvegarde de la paix mondiale, le maintien et le relèvement de la prospérité des peuples: l'Organisation des Nations Unies. Il est certes indiscutable que, comme le dit le préambule, « une économie européenne forte et prospère est essentielle pour atteindre les buts des Nations-Unies, sauvegarder les libertés individuelles, accroître le bien-être général et qu'elle contribuera au maintien de la paix. » Le passé nous a appris que le désordre économique, la crise et le chômage, constituent un terrain fertile pour la doctrine néfaste du totalitarisme. La prospérité, la paix et la liberté sont fonction l'une de l'autre.

La justification de l'initiative prise par les seize Etats afin de créer l'organisme nécessaire pour assurer cette collaboration économique, ainsi que l'emploi efficace de

werking evenzeer als het doelmatige gebruik van de Amerikaanse hulp te verzekeren, wordt in de preamble uitdrukkelijk gegeven.

Kort samengevat komt zij hier op neer, dat al deze landen voor wat hun economie en hun voorspoed betreft, wederkerig van elkaar afhankelijk zijn;

dat de Europese welvaart en het Europees herstel na de teistering door de oorlog slechts kunnen bevorderd worden door duurzame samenwerking;

dat, wil men de in het Algemeen Rapport van de Commissie van Europese samenwerking gestelde objectieve bereiken, d.w.z. « zo spoedig mogelijk een bevredigend peil van economische bedrijvigheid... bereiken en... handhaven zonder uitzonderlijke hulp van buiten af », tot vestiging ook van een universeel economisch evenwicht, een multilateraal verdrag moet worden gesloten.

De lijn langs welke deze contractuele verstandhouding zou moeten geleid worden, wordt in de daarop slaande considerans uitgestippeld : Zij loopt over een intensiever gemeenschappelijke aanwending van hulpbronnen en mogelijkheden; van een vermeerdering der voortbrenging; van een ontwikkeling en modernisering van hun economische toerusting; van een vrij onderling ruilverkeer; van een stabilisering der nationale valuta's; van een gecoördineerde politiek van volle tewerkstelling.

Het is een billijke hulde die aan het Amerikaanse volk gebracht werd, wanneer in de inleiding van het verdrag met zoveel woorden erkend wordt, dat zonder de edelmoedige bijstand die aan Europa verleend wordt, « de doeleinden, die in het bovenstaande zijn geformuleerd, niet volledig kunnen worden bereikt ».

Wij zouden er alleen willen bijvoegen, dat die tijdelijke hulpbehoeftigheid van de oude wereld bij ons geen gevolen van vernedering hoeft te verwekken. Heeft het overgrote deel van de Europese landen de zwaarste last niet mede gedragen en de verwoesting gekend, die de gemeenschappelijke strijd voor het herstel der vrijheid en de vrijwaring der menselijke waardigheid heeft meegebracht ?

Het is wel juist, dat dit verdrag enkel een kaderverdrag is, en dat het er op aankomt te weten, welke werkelijke inhoud er bij de toepassing zal worden aan gegeven. Een formele regeling of raamwerk is het dus, maar de gemeenschappelijke economische welvaartbelangen zijn zo nijpend en zo klaarblijkend, dat men vertrouwen stellen kan in het daarin plechtig aangekondigde voornemen, deze Europese samenwerking tot volle werkelijkheid te doen gedijen.

De eerste negen artikelen van het verdrag vormen in wezen het multilaterale akkoord waarnaar het rapport van Parijs wees. Eigenlijk handelt de conventie over die twee dingen : deze multilaterale verplichtingen en de Organisatie van economische samenwerking.

l'aide américaine, est explicitement donnée dans le préambule.

En résumé, il est dit que tous les pays sont interdépendants pour ce qui regarde leur économie et leur prospérité;

que la prospérité de l'Europe et son redressement, après la dévastation par la guerre, ne peuvent être favorisés que par une collaboration durable;

qu'il faut conclure un traité multilatéral si l'on veut atteindre les objectifs mentionnés dans le Rapport Général du Comité de coopération européenne, c'est-à-dire permettre aux parties contractantes « de parvenir aussitôt que possible et de se maintenir à un niveau d'activité satisfaisant, sans aide extérieure d'un caractère exceptionnel », et cela en vue d'établir la stabilité économique du monde.

La voie que cette entente contractuelle devrait suivre, est indiquée dans les attendus du préambule. Elles portent sur l'utilisation en commun plus intensive des ressources et des possibilités, l'augmentation de la production, le développement et la modernisation de l'équipement économique, la liberté plus grande des échanges mutuels, la stabilisation des devises nationales, la politique coordonnée de plein emploi.

C'est un légitime hommage que le préambule du rapport rend au peuple américain en reconnaissant aussi explicitement que, sans l'aide généreuse consentie à l'Europe, « les objectifs assignés ne pourraient être pleinement atteints ».

Nous voudrions uniquement ajouter que ce besoin d'aide du vieux monde ne doit pas susciter un sentiment d'humiliation. La majeure partie des pays européens n'ont-ils pas eu la part la plus lourde des charges et des dévastations qu'a causés la lutte commune pour le rétablissement de la liberté et la sauvegarde de la dignité humaine ?

Il est bien exact que la convention n'est qu'un accord de cadre et que ce qui importe est le contenu réel qui lui sera donné lors de son application. C'est donc un arrangement formel ou un cadre, mais les intérêts de bien-être économique communs sont si urgents et si évidents, qu'on peut faire confiance à l'intention aussi solennellement annoncée, d'amener cette collaboration européenne à sa pleine réalité.

Les neuf premiers articles de la convention forment en réalité l'accord multilatéral auquel se référail le rapport de Paris. En somme, la convention traite de deux matières : les obligations multilatérales et l'organisation de la coopération économique.

Wat de eerste aangaat, zij zijn hier in algemene zin geformuleerd : zij worden om zo te zeggen overspannen door de verklaring bij de aanvang van artikel 1, dat de partijen zich tot eenmiddellijke taak stellen een gemeenschappelijk herstelprogramma uit te werken en uit te voeren.

Het overige van het verdrag bevat de bepalingen over het handvest van het nieuwe lichaam, dat genoemd wordt « Organisatie voor Europese economische samenwerking ».

Vooraleer het verdrag artikelsgewijs toe te lichten wezen hier reeds de structuur van deze Organisatie geschatst.

Het voornaamste lichaam daarvan is de Raad, waarin al de deelnemers zitting hebben. Men weet dat voor het eerste jaar, de Belgische Eerste minister als de voorzitter daarvan werd verkozen.

Onder de Raad, heeft men vooreerst een Uitvoerend Comité van zeven leden, die elk jaar door de Raad worden aangeduid. Sir Edmund Hall-Patch is er de eerste President van; verder bestaat er een bestendig secretariaat, waarvan de secretaris-generaal de Fransman, de heer Robert Marjolin is; en, ten derde, zijn er een aantal technische commissies waarvan de meest belangrijke de groep is van de Europese tolunies.

Voegen wij er nog aan toe, dat het Uitvoerend comité, dat wel werkt naar de directieven van de Raad, en verder alleen ad referendum, maar een gewichtig orgaan is, omdat het de werkzaamheden van de Raad voorbereidt en uitaard veel meer zal bijeenkomen dan deze laatste, bestaat voor het eerste jaar uit de landen Frankrijk, Italië, Nederland, Turkije, het Verenigd Koninkrijk, Zweden en Zwitserland.

ONTLEDING VAN DE ARTIKELEN

Eerste deel

Art. 1 bepaalt de grondslag waarop enerzijds de multilaterale verplichtingen van de partijen zullen berusten, en, anderzijds, de Organisatie voor Europese samenwerking zal worden opgericht.

Art. 2 tot en met 9 handelen over de multilaterale verplichtingen der deelnemende landen : tot ontwikkeling der productie en tot doelmatig gebruik van de bronnen waarover zij beschikken ook in hun overzeese gebiedsdelen, tot modernisering der productiemiddelen (art. 2) ;

tot het ontwerpen van algemene plannen voor productie en uitwisseling van goederen en diensten (art. 3) ;

tot bevordering van een zo intensief mogelijke uitwisseling van goederen en diensten en het treffen, zoveel mogelijk van multilaterale betalingsregeling onder hen : (art. 4) ;

Pour ce que concerne les premières, elles sont formulées dans un sens général : elles sont pour ainsi dire couvertes par la déclaration faite au début de l'article 1er disant que les parties s'assignent comme tâche immédiate l'établissement et l'exécution d'un programme commun de relèvement.

Le reste de la convention comporte des dispositions sur le statut du nouvel organisme, dénommé « Organisation de coopération économique européenne ».

Avant de procéder à l'examen des articles de la convention, indiquons sommairement la structure de l'Organisation.

L'organisme principal est le Conseil, dans lequel tous les participants ont le droit de siéger. On sait que pour la première année, le Premier ministre belge a été élu président de ce conseil.

Sous l'autorité de ce dernier fonctionne tout d'abord un Comité exécutif de sept membres, désignés chaque année par le Conseil. Sir Edmund Hall-Patch en est le premier Président; d'autre part, il y a un secrétariat permanent, dont le secrétaire général est le Français M. Robert Marjolin. En troisième lieu, il y a un certain nombre de comités techniques dont le plus important est celui qui s'occupe des unions douanières européennes.

Ajoutons que le Comité exécutif qui, bien que fonctionnant suivant les instructions du Conseil et exclusivement ad referendum, est pourtant un organe important, parce qu'il prépare toute l'activité du Conseil et parce qu'il se réunira plus souvent que ce dernier, se compose, pour la première année, des pays suivants: la France, l'Italie, les Pays-Bas, la Turquie, le Royaume-Uni, la Suède et la Suisse.

ANALYSE DES ARTICLES

Première Partie

L'art. 1er détermine la base sur laquelle seront établies d'une part les obligations multilaterales des parties et, d'autre part, l'Organisation de coopération économique européenne.

Les art. 2 à 9 traitent des obligations multilaterales des états-membres en ce qui concerne : le développement de la production, l'utilisation rationnelle des ressources dont elles disposent dans la métropole comme dans leurs territoires d'outremer, d'assurer la modernisation des moyens de production (art. 2) ;

l'établissement de programmes généraux de production et d'échanges de biens et de services (art. 3) ;

la stimulation d'échanges aussi intenses que possible des biens et des services et la création, autant que possible, d'un régime de paiements multilateraux et réciproques (art. 4) ;

tot bestudering en bevordering van tolunies of soortgelijke instellingen zoals vrije handelsverkeerzones (art. 5);

tot samenwerking om de tarieven te verlagen en om alle beletseln voor een vrijer ruilverkeer uit de weg te ruimen met het oog op het bereiken van een evenwichtig multilateraal handelsverkeer overeenkomstig de beginselen van het Handvest van Havana (art. 6);

tot vestiging en behoud van de waardevastheid der valuta, van het begrotingsevenwicht, van gezonde wisselkoersen en in het algemeen van het vertrouwen in het monetair systeem (art. 7);

Verder zullen partijen een politiek van volledige tewerkstelling — full employment — volgen.

Ruil van arbeidskrachten wordt voorzien daar waar een — natuurlijk vrijwillige — verplaatsing van beschikbare werknemers naar een ander land in bevredigende economische en sociale voorwaarde mogelijk zou zijn (art. 8);

In art. 9 wordt ten slotte voorgeschreven, dat verdragssluitende partijen alle inlichtingen zullen verstrekken aan de Organisatie, die deze voor de vervulling van die taak zou nodig hebben.

Tweede deel

Art. 10 tot en met 23 handelen dan over de Organisatie.

De Staten die de Conventie sluiten zijn leden van de Organisatie (art. 10).

Art. 11 bepaalt het doel: het bereiken van een gezonde Europese economie door middel van economische samenwerking der leden. Er wordt daarin uitdrukkelijk als eerste taak vermeld het verzekeren van het welslagen van het Europees herstelprogramma.

Art. 12 betreft de werkzaamheden die in de meest algemene zin elke actie van de Organisatie dekt, van aard om de vervulling van de zending gedefinieerd in art. 2, te bevorderen en om de naleving van het verdrag te verzekeren.

Art. 13 voorziet dat de Organisatie beslissingen kan nemen, welke door de leden dienen uitgevoerd te worden; overeenkomsten kan treffen met haar leden of landen, die geen leden zijn, met de Regering van de Verenigde Staten en met internationale organisaties; aanbevelingen doen aan de Regeringen of aan internationale organisaties.

Dit artikel moet in samenhang met het volgende art. 14 gelezen en begrepen worden, hetwelk als de gewichtigste regel bij de werkwijze van de Organisatie, het beginsel

l'étude et le développement d'unions douanières ou de régimes analogues tels que les zones de libre échange (art. 5);

la coopération en vue de réduire les tarifs et de supprimer tous les obstacles à la liberté des échanges, dans le but de réaliser un régime équilibré d'échanges multilatéraux, conformément aux principes de la charte de La Havane (art. 6);

le renforcement et le maintien de la stabilité de la monnaie, de l'équilibre des budgets, de cours de change appropriés et, d'une manière générale, de la confiance dans le système monétaire (art. 7);

en outre, les parties s'efforceront de mener une politique de plein emploi.

L'échange de main-d'œuvre est prévu, au cas où le déplacement — évidemment volontaire — des travailleurs disponibles pourrait se faire dans des conditions satisfaisantes au point de vue économique et social (art. 8).

Enfin l'art. 9 prescrit que les parties contractantes fourriront à l'Organisation toutes les informations dont celle-ci pourrait avoir besoin en vue de l'exécution de sa tâche.

Deuxième Partie

Les articles 10 à 23 inclusivement traitent ensuite de l'Organisation.

Les parties à la Convention sont membres de l'Organisation (art. 10).

L'article 11 détermine l'objectif poursuivi, à savoir la réalisation d'une économie européenne saine par la voie de la coopération économique des membres.

L'article indique explicitement que la première tâche est d'assurer le succès du programme de relèvement européen .

L'article 12 se rapporte aux fonctions couvrant toute action, au sens le plus large, de l'Organisation, de nature à favoriser la réalisation de la mission définie par l'article 2, et à assurer le respect du traité.

L'article 13 prévoit que l'Organisation peut prendre des décisions que les membres doivent exécuter; conclure des accords avec ses membres ou avec des pays non membres, avec le gouvernement des Etats-Unis et avec les organisations internationales; faire des recommandations aux gouvernements ou aux organisations internationales.

Cet article doit être mis en rapport avec le suivant, l'article 14, qui détermine que la règle principale de la procédure de l'Organisation est constituée par le principe que

vaststelt dat alle beslissingen met eenstemmigheid van alle leden worden genomen. Met deze beperking echter, dat de onthouding van stemming door een lid, dat verklaart geen belang te hebben bij een behandeld onderwerp, het nemen van een beslissing die al de andere leden bindt, niet belet.

Er is opgemerkt geworden dat deze strakke procedure het gevaar van een verlammend vetorecht vanwege elk der leden kan meebrengen, en dit is juist. Moest men echter zo ver zijn, dat de Staten bereid zijn in hun internationale rechtsgemeenschap het meerderheidsbeginsel te laten gelden bij de behandeling van hun economische belangen, dan zouden wij ons niet bij de aanvang van de evolutie naar een effectieve internationale rechtsorde bevinden, maar het eindpunt daarvan reeds genaderd zijn.

Bovendien is het juist dat de samenwerking der Staten reeds tot resultaten heeft geleid waarvan de betekenis niet mag onderschat worden, en wel in de eerste plaats de gemeenschappelijke voorbereidende actie van de Zestien tot de uitvoering van de Amerikaanse hulpactie waarvan het rapport van Parijs en het onderhavige verdrag, die tot stand zijn gekomen zonder dat ook maar een stemming daarbij te pas moest komen, de vrucht zijn.

Artikel 15 handelt over de Raad, als het orgaan, waar aan alle beslissingen hun rechtskracht ontlenen, die zijn voorzitter en zijn twee vice-voorzitters jaarlijks aanwijst, en die bijgestaan wordt door een uitvoerend comité en een secretaris-generaal, desgevallend ook door technische commissies, zoals hiervoren reeds werd vermeld.

Artikel 16 betreft het Uitvoerend Comité van zeven leden door de Raad te benoemen; ook zijn voorzitter en zijn vice-voorzitter moeten jaarlijks door de Raad aan gewezen worden.

Artikel 17 gaat over de secretaris-generaal die bijgestaan wordt door twee adjuncten secretarissen-generaal, te benoemen door de Raad. Hij woont de bijeenkomsten van Raad en Uitvoerend Comité bij, en verder ook, zo nodig, die van de technische Commissies. Hij is de uitvoeringsagent van de Organisatie en bereidt haar werkzaamheden voor.

Artikel 18 voorziet dat het personeel van de Organisatie door de secretaris-generaal wordt benoemd.

Dit artikel bevat de belangrijke bepaling, die het internationale karakter van de organisatie onderlijnt, en die luidt dat « de secretaris-generaal en het personeel geen aanwijzingen van een der leden of van enige regering of van enig met gezag bekleed orgaan buiten de organisatie mogen vragen of ontvangen ».

Deze beschikking heeft een historische oorsprong: het pact van de Volkenbond liet zich niet nader uit over het internationaal karakter van zijn Secretariaat, maar op

toutes les décisions doivent être prises par accord mutuel de tous les membres. Avec cette restriction toutefois, que l'abstention au vote d'un membre qui déclare ne pas être intéressé à une question, ne fait pas obstacle aux décisions, qui sont obligatoires pour les autres membres.

On a fait remarquer que cette procédure rigide peut comporter le danger de fournir à chacun des membres un droit de veto pouvant paralyser toute action, et cette constatation es sans doute exacte. Mais si l'on en était déjà au point de voir les Etats prêts à adopter, au sein de leur communauté internationale, le principe majoritaire dans la discussion de leurs intérêts économiques, on ne se trouverait plus au stade initial de l'évolution vers un ordre juridique international effectif, mais on serait déjà tout proche de son aboutissement.

Il est en outre exact que la coopération des Etats a déjà donné des résultats dont la signification ne peut être sous-estimée et parmi ceux-ci il convient de citer en premier lieu l'activité préparatoire commune aux seize Etats en vue de l'exécution de l'action d'aide américaine, dont les fruits sont l'accord de Paris et le présent traité, qui ont été mis sur pied sans qu'aucun vote ait dû intervenir.

L'article 15 traite du Conseil en tant qu'organe duquel émanent toutes les décisions; ce Conseil désigne chaque année son président et ses deux vice-présidents et est assisté d'un Comité exécutif et d'un secrétaire général, et éventuellement de Comités techniques, ainsi qu'il a été signalé plus haut.

L'article 16 se rapporte au Comité exécutif, qui est composé de sept membres à désigner par le Conseil. Le président et le vice-président sont désignés également chaque année par le Conseil.

L'article 17 traite du secrétaire général qui est assisté de deux secrétaires généraux adjoints nommés par le Conseil. Le secrétaire général assiste aux réunions du Conseil et du Conseil exécutif et en outre, s'il y a lieu, aux séances des Comités techniques. Il est l'agent exécutif de l'Organisation et prépare les activités de celle-ci.

L'article 18 prévoit que le personnel de l'Organisation est nommé par le secrétaire général.

Cet article contient la disposition importante, qui fait ressortir pleinement le caractère international de l'Organisation. Il stipule que « le secrétaire général et le personnel ne solliciteront ni recevront de directives d'aucun des membres de l'Organisation, ni d'aucun gouvernement ou autorité extérieurs à l'Organisation ».

Cette disposition a une origine historique. Le pacte de la Société des Nations n'a pas précisé le caractère international de son Secrétariat, mais, à l'initiative de Sir Eric

aanstichting van Sir Eric Drummond, heeft het personeelstatuut van het secretariaat van de Volkenbond daarmede terdege rekening gehouden. En daarin kwam dan ook een bepaling voor, waarbij de ambtenaren als uitsluitend internationale functionarissen zich verbonden bij de uitvoering van hun functies en bij de bepaling van hun gedrag uitsluitend de belangen van de Volkenbond in het oog te houden.

De voorstellen van Dumbarton Oaks hielden voor de oprichting van de organisatie van de Verenigde Naties nog geen dergelijke bepaling in voor het secretariaat van het nieuwe lichaam, maar te San Francisco hebben verschillende delegaties amendementen ingediend, zodat in het Charter zelve een gelijksoortige bepaling, als het personeelstatuut van het secretariaat van de Volkenbond reeds inhield, (1) werd opgenomen. Deze bepaling werd hier nog zelfs wat ~~meer~~ uitgebreid.

De tweede alinea van artikel 18 is in hoofdzaak een repliek van artikel 100, paragraaf 1, van het Charter der Verenigde Naties. Het is duidelijk dat de ambtenaren der Organisatie vrij moeten zijn van nationale vooroordelen.

Artikel 19 handelt over de technische commissies en andere lichamen, die op grond van artikel 15 sub C. kunnen worden ingesteld en die aan het gezag van de Raad onderworpen zijn.

Artikel 20 voorziet het aanknopen van betrekkingen door de Organisatie met de Verenigde Naties en inzonderheid met de zogenaamde « gespecialiseerde organisaties ». Het artikel is algemeen opgevat en niet restrictief. Dat deze betrekkingen met andere internationale organisaties kunnen geboden zijn, springt in het oog wanneer men bedenkt, zoals hiervoren reeds werd aangestipt, dat de zending van andere organismen min of meer gelijklopend kan zijn met die van de onderhavige organisatie, zoals bv. de Economische commissie voor Europa en de Economische en Sociale Raad, beide organen van de Verenigde Naties.

Artikel 21 voorziet dat de zetel van de Organisatie door de Raad wordt bepaald op zijn eerste zitting; Parijs werd daarvoor aangeduid.

Artikel 22 handelt over de rechtsbevoegdheid, de voorrechten en de immuniteten. Het is voor wat de prerogatieven van de Organisatie, haar functionarissen en de vertegenwoordigers van haar leden betreft, een repliek van artikel 105, paragraaf 1 en 2 van het Charter van San Francisco. In het Aanvullend Protocol n° 1 worden de voorrechten en de immuniteten van de Organisatie overigens nader geformuleerd. Wij komen er verder op terug.

(1) Cf. Dr. Eth. De Marees van Swinderen : *Volkenbond en Verenigde Naties. Een rechtsvergelijking*. — 's Gravenhage, 1946 — blz. 289 en vgde.

Drumond, le statut du personnel du Secrétariat de la Société des Nations en a tenu compte dans une large mesure. Et ce statut comportait une disposition aux termes de laquelle les fonctionnaires, en tant que fonctionnaires exclusivement internationaux, s'engageaient à ne tenir compte, dans l'exécution de leurs fonctions et la détermination de leur conduite, que des intérêts de la Société des Nations.

Les propositions de Dumbarton Oaks ne comprenaient pas encore, avant la création de l'Organisation des Nations Unies, une disposition pareille pour le Secrétariat du nouvel organisme, mais à San Francisco diverses délégations ont présenté des amendements, de sorte que dans la Charte même a été inséré une disposition analogue à celle qui était déjà contenue dans le Statut du personnel du Secrétariat de la Société des Nations. Cette disposition a même été développée quelque peu dans le présent traité (1).

Le deuxième alinéa de l'art. 18 est en somme la réplique de l'article 100, paragraphe 1er, de la Charte des Nations Unies. Il est évident que les fonctionnaires de l'Organisation doivent être exempts de toute prévention nationale.

L'article 19 traite des comités techniques et autres organismes pouvant être créés en vertu du litt. c de l'article 15, et qui sont soumis à l'autorité du Conseil.

L'article 20 prévoit les relations que l'Organisation peut établir avec les Nations Unies, et, notamment, avec les institutions dites spécialisées. L'article a une portée générale et non pas restrictive.

Il va de soi que des relations avec d'autres organisations internationales peuvent s'imposer, quand on considère, comme nous l'avons dit ci-dessus, que la mission des autres organismes peut être plus ou moins parallèle à celle de l'Organisation qui nous occupe. Il en est ainsi p. ex. de la Commission économique pour l'Europe et du Conseil économique et social, tous deux organes des Nations Unies.

L'article 21 prévoit que le siège de l'Organisation sera fixé par le Conseil à sa première session; il l'a été à Paris.

L'article 22 traite de la capacité juridique, des priviléges et des immunités. Il est, pour ce qui concerne les prerogatives de l'Organisation, ses fonctionnaires et les représentants de ses membres, la réplique de l'article 105, paragraphes 1 et 2 de la Charte de San Francisco. Dans le protocole n° 1, les priviléges et les immunités de l'Organisation ont d'ailleurs été précisés. Nous y reviendrons plus loin.

(1) Cfr. Dr. Eth. De Marees van Swinderen : « Volkenbond en Verenigde Naties. — Een Rechtsvergelijking ». La Haye, 1946, pp. 289 et suiv.

Artikel 23 heeft het over de financiële regeling, die eveneens in het Aanvullend Protocol n° II nader wordt gepreciseerd.

De artikelen 24 tot 28 bevatten de slotbepalingen. Het verdrag dient bekrachtigd te worden en de oorkonden daarvan worden neergelegd bij de Regering van de Franse Republiek. Het treedt in werking zodra niet minder dan zes der betrokken partijen hun bekrachtingsoorkonden hebben neergelegd. Er is echter een paragraaf B van artikel 24, waarbij ondertekenende partijen overeenkomen dat, in afwachting van de definitieve inwerkingtreding reeds een voorlopige toepassing kan geschieden.

Er blijkt uit bij het Departement ingewonnen inlichtingen dat alle landen die de Conventie sloten, het verdrag hebben bekrachtigd uitgezonderd Groot-Brittannie, Ierland, de Bi-zone en België.

Artikel 25 voorziet dat, zodra ten minste tien bekrachtingsoorkonden van het verdrag zijn neergelegd, elk Europees land kan toetreden, door daarvan kennis te geven aan de regering van de Franse Republiek en met goedkeuring van de Raad der Organisatie.

Artikel 26 handelt over de niet-nakoming van verplichtingen en voorziet dat indien één lid zich niet gedraagt in overeenstemming met de bepalingen van het verdrag, het wordt uitgenodigd om aan zijn verplichting te voldoen.

Belangrijk is, dat, indien aan de uitnodiging niet volstaan wordt, de overige leden in onderlinge overeenstemming hun samenwerking binnen het kader der organisatie kunnen voortzetten.

Artikel 27 voorziet dat opzegging moet geschieden door kennisgeving twaalf maanden vooraf aan de regering der Franse Republiek.

Artikel 28, het slotartikel, houdt in, dat na de ontvangst van een bekrachtingsoorkonde, kennisgeving van toetreding of opzegging, de Franse regering de verdragsluitende partijen en de secretaris-generaal van de organisatie daarvan op de hoogte stelt.

In een bijlage worden aanvullende bepalingen voorzien betreffende de werkzaamheden van de secretaris-generaal, die naar het ons voorkomt geen aanleiding geven tot verdere commentaar.

AANVULLENDE PROTOCOLLEN

Het eerste Aanvullende Protocol betreft de rechtsbevoegdheid, de voorrechten en immuniteiten der Organisatie. Er kan onmiddellijk vastgesteld worden, dat de bepalingen daarin bevat grotendeels op de leest geschoeid zijn van het Algemeen Verdrag nopens de voorrechten en immuniteiten van de Verenigde Naties. De Senaat heeft het wetsontwerp tot goedkeuring van dit laatste verdrag nog te behandelen. De verslaggever zal, waar

L'Article 23 prévoit le régime financier, qui a également été précisé dans le protocole additionnel n° 2.

Les articles 24 à 28 contiennent les dispositions finales. La Convention doit être ratifiée et les instruments de ratification seront déposés près le Gouvernement de la République française. Elle entrera en vigueur dès que six au moins des parties intéressées auront déposé leurs instruments de ratification. Cependant, il y a un paragraphe de l'article 24, en vertu duquel les signataires conviennent, en attendant l'entrée en vigueur définitive d'en faire une application provisoire.

Il résulte d'informations fournies par le Département que jusqu'ici, tous les pays, parties à la Convention à l'exception de la Grande-Bretagne, l'Irlande, la Bi-zone et la Belgique ont ratifié.

L'Article 25 stipule que, dès le dépôt de dix instruments de ratification au moins, tout pays d'Europe pourra adhérer à la Convention par notification adressée au Gouvernement de la République française et avec l'accord du Conseil de l'Organisation.

L'Article 26 traite de l'inexécution des obligations et prévoit que si l'un des membres de l'Organisation ne se conformait pas aux dispositions de la Convention, il serait invité à remplir ses obligations. Il est important de noter que si le membre ne donnait pas suite à cette invitation, les autres membres pourraient, par accord mutuel, poursuivre leur coopération dans le cadre de l'Organisation.

L'Article 27 prévoit que le retrait doit se faire en donnant un préavis d'un an à cet effet au gouvernement de la République française.

L'Article 28, article final, porte que dès la réception des instruments de ratification, d'adhésion ou de préavis de retrait, le gouvernement français en donnera communication aux parties contractantes et au secrétaire général de l'Organisation.

Une annexe contient des dispositions complémentaires relatives aux fonctions du secrétaire général qui, nous semble-t-il, n'exigent pas de commentaires.

PROTOCOLES ADDITIONNELS

Le premier protocole additionnel se rapporte à la capacité juridique, aux priviléges et aux immunités de l'Organisation. On peut constater d'abord que les dispositions qu'il contient sont conçues, en majeure partie, sur le modèle de la « Convention générale sur les priviléges et immunités des Nations Unies ». Le Sénat doit encore discuter le projet de loi portant approbation de cette dernière. Chargé de rapporter ce projet, le rapporteur aura l'occasion de

hij ook daarover heeft te rapporteren, nog gelegenheid hebben aan te tonen hoe al deze rechtsregelen in oorsprong teruggaan tot de bepalingen die reeds in het Volkenbondpakt voorkwamen. Het zou ons te ver voeren deze vergelijkende studie hier te maken.

Het volstaat hier op te merken dat uiteraard deze voorrechten en immuniteiten op bepaalde punten enigszins ruimer gevallen zijn voor de Verenigde Naties dan voor de Organisatie voor Europese economische samenwerking.

Het Protocol stelt vast dat de Organisatie de rechts-persoonlijkheid bezit, met de bevoegdheid overeenkomsten aan te gaan, roerend en onroerend goed te verwerven, hierover te beschikken en in rechte te verschijnen. Het voorziet de vrijstelling van rechtsmacht, de verzekering van de onschendbaarheid van haar gebouwen en archieven, de zekerheid van haar telefonische, telegrafische en andere verkeersmiddelen, de vrijstelling van censuur op officiële correspondentie en mededelingen. Het voorziet ook een aantal financiële voorrechten die noodzakelijk zijn voor haar goede werking en onafhankelijkheid.

Artikel 9 tot artikel 12 verzekeren aan de vertegenwoordigers van de leden bij de voornaamste en de hulporganen van de organisatie, alle voorrechten, immuniteiten en faciliteiten, die in het algemeen aan diplomatische vertegenwoordigers van overeenkomstige rang worden toegekend, opdat zij hun zending vrij en ongehinderd zouden kunnen vervullen.

Voor de ambtenaren zijn meer beperkte soortgelijke voorrechten bepaald.

Artikelen 18 en 19 verlenen, voor het tijdvak van hun zendingen, ook de nodige immuniteiten, voorrechten en faciliteiten aan de deskundigen der Organisatie.

Het is misschien niet van belang ontbloot er op te wijzen, dat de ambtenaren en de deskundigen van de Verenigde Naties, de immunité van rechtsvervolging van welke aard ook genieten, met betrekking tot « gedurende de vervulling van hun zending door hen gesproken of geschreven woorden of door hen verrichte handelingen » (artikel 5 sectie 18 A en artikel 6 sectie 21).

Voor de deskundigen van de Verenigde Naties blijft deze vrijstelling van rechtsvervolging toegekend ook wanneer de betrokken personen niet langer een zending vervullen voor de Verenigde Naties.

Voor de ambtenaren en de deskundigen van de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking geldt deze immunité alleen voor de verrichte handelingen en strekt zij zich niet uit buiten de tijdsduur van hun zending.

Evenals dit geldt in het Algemene Verdrag nopens de voorrechten en immuniteiten van de Verenigde Naties, kan hier ook de secretaris-generaal een einde maken aan de immuniteiten en voorrechten van ambtenaren en deskundigen ingeval, volgens zijn mening, de immunité aan

montrer que toutes ces règles de droit trouvent leur origine dans les dispositions figurant déjà dans le Pacte de la Société des Nations. Il est inutile, pour l'objet qui nous occupe, d'en faire ici l'étude comparative.

Il suffit de faire remarquer que ces priviléges et ces immunités sont, sur certains points, plus larges pour les Nations Unies qu'elles ne le sont pour l'Organisation de coopération économique européenne.

Le protocole constate que l'Organisation possède la personnalité juridique et qu'elle a la capacité de contracter, d'acquérir, et d'aliéner des biens immobiliers et mobiliers et d'ester en justice. Il prévoit l'immunité de juridiction, il assure l'inviolabilité de ses bâtiments et de ses archives, la sécurité de ses communications téléphoniques, télégraphiques et autres, l'exemption de la censure pour la correspondance et les communications officielles. Il prévoit aussi un certain nombre de priviléges financiers nécessaires à sa bonne marche et à son indépendance.

Les articles 9 à 12 assurent aux représentants des membres auprès des organismes principaux et subsidiaires de l'Organisation, tous priviléges, immunités et facilités dont jouissent en général les représentants diplomatiques de rang comparable, afin qu'ils puissent remplir leur mission en toute liberté et sans entraves.

Des priviléges analogues, mais plus restreints, sont prévus pour les fonctionnaires.

Les articles 18 et 19 accordent pour la durée de leurs fonctions, les immunités, priviléges et facilités nécessaires aux experts de l'Organisation.

Il n'est pas sans intérêt, nous semble-t-il, de noter que les fonctionnaires et les experts des Nations Unies jouissent de l'immunité de juridiction, de quelque nature qu'elle soit, en ce qui concerne les paroles et les écrits ou les actes accomplis par eux au cours de leur mission (article 5 section 18 A et article 6 section 21).

En outre, pour les experts des Nations Unies, cette immunité de juridiction est accordée alors même que les personnes intéressées ont cessé de remplir une mission pour les Nations Unies.

Par contre, pour les fonctionnaires et experts de l'Organisation de coopération économique Européenne, cette immunité ne porte que sur les actes accomplis et elle ne s'étend pas en dehors de la durée de leur mission.

Le secrétaire général de l'Organisation pourra lever l'immunité et mettre fin aux priviléges accordés aux fonctionnaires ou experts, dans tous les cas où, à son avis, cette immunité empêcherait que justice soit faite, et où elle pourrait être levée sans porter préjudice aux intérêts de l'Orga-

de loop van de gerechtigheid in de weg zou staan, vooropgesteld dat van deze immuniteit afstand kan worden gedaan, zonder dat de belangen van de organisatie daarvoor zou worden geschaad.

* * *

Het tweede Aanvullende Protocol betreft het financiële reglement der Organisatie. Het is ook opgesteld in de lijn van datgene, hetwelk voor de Volkenbond gold en thans ook voor de Organisatie der Verenigde Naties toegepast wordt. De Raad van de Organisatie kent zich in de praktijk het budgetrecht toe.

De Secretaris-generaal legt uiterlijk op 1 Mei van ieder jaar aan dit lichaam de uitgewerkte ramingen van de uitgaven voor het volgende boekjaar ter bestudering en goedkeuring voor.

Er is echter een begrotings-commissie, samengesteld uit leden van de Organisatie, weer zoals bij de Verenigde Naties, die een voorbereidend onderzoek heeft in te stellen over de voorstellen van de Secretaris-generaal.

Stippen wij nog enige essentiële bijzonderheden van deze financiële regeling aan :

Reis- en verblijfkosten van vertegenwoordigers van de leden worden behoudens uitzonderingen in bijzondere gevallen door de betrokken leden gedragen.

Geen voorstel dat onvoorziene uitgaven met zich mede brengt, wordt geacht door de Raad te worden goedgekeurd, tenzij daarvoor de nodige inkomsten voorzien worden. De begrotingsuitgaven worden gestijfd door bijdragen van de leden der Organisatie. De schaal van deze bijdragen is in de regeling niet voorzien. Dit zal moeten geschieden in het financiële reglement, dat, in overeenstemming met de beginselen van het protocol, door de Secretaris-generaal zal moeten ontworpen worden (artikel 8).

Deze bijdragen zijn betaalbaar in de munt van het land, waarin de zetel der Organisatie is gevestigd, dus in Franse francs. De begroting wordt eveneens in die munt uitgedrukt (artikel 5).

In afwachting van de vaststelling en betaling der bijdragen verzoekt de Raad de leden voor de lopende uitgaven voorschotten te doen (artikel 6).

Er worden accountants benoemd, die belast zijn met de controle van de boekhouding van de Organisatie, en in het bijzonder met de toetsing van de uitgaven in de begroting (artikel 7).

Artikel 9 voorziet, dat voor de eerste maal de Secretaris-generaal niet later dan twee maanden na de in werking treding van het verdrag een eerste begroting aan de Raad zal voorleggen over het tijdvak aanvangend op de datum van de in werking treding.

nisation. Cette disposition se retrouve également dans la Convention générale sur les priviléges et immunités des Nations Unies.

* * *

Le deuxième Protocole additionnel concerne le régime financier de l'Organisation. Ce protocole est également rédigé dans l'esprit de celui qui concernait la Société des Nations et qui est appliqué actuellement à l'Organisation des Nations Unies. Le Conseil de l'Organisation s'attribue pratiquement le droit d'établir le budget.

Le secrétaire général soumet au Conseil, pour examen et approbation, au plus tard le 1er mai de chaque année, les prévisions détaillées de dépenses pour l'exercice budgétaire suivant.

Mais il existe, comme pour les Nations Unies, une Commission du Budget, composée de membres de l'Organisation et chargée de procéder à un examen préparatoire des propositions du secrétaire général.

Notons encore quelques détails essentiels de ce régime financier :

Les frais de voyage et les indemnités de séjour des représentants des membres incombent aux membres intéressés, sauf dans des cas particuliers.

Aucune proposition comportant des dépenses non prévues n'est censée être approuvée par le Conseil, à moins que des ressources nécessaires à cette fin ne soient prévues. Les dépenses budgétaires sont couvertes par des contributions des membres de l'Organisation. Le barème de ces contributions n'est pas prévu au règlement. Il devra l'être dans le règlement financier, lequel, conformément aux principes énoncés au protocole, devra être élaboré par le secrétaire général (art. 8).

Les contributions sont payables en monnaie du pays dans lequel est établi le siège de l'Organisation, donc en francs français. Le budget est également libellé en cette monnaie (art. 5).

En attendant la fixation et le paiement des contributions, le conseil prie les membres de faire des avances de fonds de roulement (art. 6).

Des experts comptables seront désignés et chargés du contrôle de la comptabilité, d'examiner les comptes de l'Organisation, notamment en vue de certifier que les dépenses ont été conformes aux prévisions budgétaires (art. 7).

L'article 9 prévoit que le secrétaire général soumettra au conseil, deux mois au plus tard après l'entrée en vigueur de la convention, un budget initial couvrant la période débutant à la date de l'entrée en vigueur.

BESLUIT

Het blijkt, dat in de laatste maanden reeds druk gewerkt is aan de verdere opbouw van de Organisatie en een groot aantal technische commissies werden ingesteld, die naar de richtlijnen en de directieven van de Raad en het Executief Comité werken. In een bijlage vindt men de opsomming van deze commissies.

Onder de druk van de nijpende behoeften aan onderlinge samenwerking en ingevolge de Amerikaanse hulpverstrekking, is dan deze Organisatie tot stand gekomen. Men heeft te recht opgemerkt, dat, voor een toenadering en een samengroei der Europese landen, in het kader van gemeenschappelijke belangen en op grondslag van vrije instellingen, de grootste hindernis wel zal wezen de niet te ontberen coördinatie van de economische belangen. Men moet er echter bijvoegen, dat die Europese integratie welke wordt nagestreefd door allen, die de gedachte aankleven van een, in een of andere vorm te verwezenlijken Europese federatie, in sommige landen nog afstuit op een politiek van afzijdigheid en afzondering waarin deze landen een waarborg menen te vinden voor hun veiligheid. Wij zijn door de ervaring genoeg geleerd om deze opvatting voor niet meer dan bedrieglijke schijn te houden, maar het is duidelijk dat alle pogingen om tot solidaire organisatie der Europese staten te komen, met deze schuwheid van sommige staten ten opzichte ener mogelijke federatie, moeten rekening houden. Het zou wellicht verkeerd zijn hierbij niet op pragmatische wijze te werk te gaan, maar veeleer hoort het niet enkel de middelen aan het doel, maar ook het doel aan de middelen aan te passen. Het is dit laatste wat door deze Organisatie voor Europese economische samenwerking, naar het ons voorkomt, op gelukkige wijze geschiedt. Het is niet van belang onthouden, dat aan deze vooreerst tot de onmiddellijke uitvoering van de Amerikaanse hulpactie beperkte samenwerking, landen deelnemen, die niet bereid zouden gevonden worden verdere verbintenissen aan te gaan. Men kan echter vertrouwen dat deze praktische coöperatie niet enkel de grondslag zal leggen voor verdere hechtere uitbouw van de Europese statengemeenschap, maar dat zij machtig zal bijdragen tot het wekken van dat Europese solidariteitsbesef, hetwelk de noodzakelijke voorwaarde is van de praktische verwezenlijking van het denkbeeld van een waarlijk verenigd Europa.

Zo kan dan deze Organisatie beschouwd worden, niet alleen als het passende werktuig voor de nuttige aanwending der door de Verenigde Staten verstrekte Europese hulpactie, maar ook als een verdere stap op de weg die moet leiden van de geografische eenheid van het oude vasteland naar zijn economische en, daarover heen, naar zijn geestelijke eenheid.

Het wetsontwerp werd goedgekeurd met 10 stemmen voor en 2 tegen; het verslag met algemeenheid van stemmen.

*De verslaggever,
H. VOS*

*De Voorzitter,
Cyr. VAN OVERBERGH.*

CONCLUSION

Il est connu qu'au cours des derniers mois l'édition de l'Organisation a été activée et que de nombreuses commissions techniques ont été instituées, qui travaillent conformément aux instructions du Conseil et du Comité exécutif. On trouvera dans une annexe l'énumération de ces commissions.

C'est sous la poussée de la nécessité pressante de coopération mutuelle et consécutivement à l'aide américaine, que cette Organisation a vu le jour. A bon droit on a fait remarquer que pour le rapprochement et la soudure des pays européens, dans le cadre des intérêts communs et sur la base de libres institutions, le plus grand obstacle se trouvera sans doute dans l'indispensable coordination des intérêts économiques. Encore faut-il y ajouter que cette intégration européenne que poursuivent tous ceux qui accueillent l'idée d'une fédération européenne réalisable sous l'une ou l'autre forme, se heurte dans certains pays à une politique de neutralité et d'isolement, dans laquelle ces derniers croient trouver une garantie de sécurité.

L'expérience nous a suffisamment montré que cette conception n'est plus qu'un mirage fallacieux, mais il est clair que toutes les tentatives pour arriver à une organisation solidaire des Etats européens doivent tenir compte de cette timidité de certains pays à l'endroit d'une fédération possible.

Ce serait sans doute une erreur de ne pas agir dans ce domaine d'une manière pragmatique; il faudrait, au contraire, adapter non seulement les moyens au but, mais aussi le but aux moyens. C'est ce que l'on a fait d'une façon heureuse nous semble-t-il, pour cette Organisation de la coopération économique européenne. Et il n'est pas sans importance que participant à cette collaboration, limitée d'abord à l'exécution immédiate de l'aide américaine, des pays qui ne seraient pas disposés à s'engager plus avant. On aime à croire que cette coopération pratique ne constituera pas seulement une base de l'édition future et plus solide d'une communauté d'Etats, mais qu'elle contribuera considérablement à l'éveil de cette conscience européenne, condition indispensable de la réalisation pratique d'une Europe réellement unie.

Ainsi cette Organisation peut être considérée en même temps comme l'outil adéquat à la bonne utilisation de l'aide à l'Europe accordée par les Etats-Unis, et comme un pas décisif dans la voie qui doit nous conduire de l'unité géographique de l'ancien continent à son unité économique, et par delà, à son unité spirituelle.

Le projet de loi a été approuvé par 10 voix contre 2 et le rapport à l'unanimité.

*Le Rapporteur,
H. VOS*

*Le Président,
Cyr. VAN OVERBERGH*

(15)

[456]

BIJLAGE

VOORLOPIGE LIJST VAN DE LEDEN
VAN DE RAAD,
VAN HET UITVOEREND COMITE
EN VAN DE TECHNISCHE COMMISSIES

ANNEXE

*LISTE PROVISOIRE DES MEMBRES
DU CONSEIL,
DU COMITE EXECUTIF
ET DES COMITES TECHNIQUES*

RAAD — CONSEIL**(Afgevaardigden — Délégués)**

Voorzitter — *Président* : M. P.-H. SPAAK (België — Belgique).

Ondervoorzitters — *Vice-Présidents* : M. Gustav RASMUSSEN (Denemarken — Danemark); — M. Constantin TSALDARIS (Griekenland — Grèce).

Oostenrijk - Autriche M. Karl GRUBER.

Belgie - Belgique M. P.-H. SPAAK.

Denemarken-Danemark M. Gustav RASMUSSEN.

Frankrijk - France M. Georges BIDAULT.

Griekenland - Grèce M. Constantin TSALDARIS.

IJsland - Islande M. Petur BENEDIKTSON.

Ierland - Irlande M. MACBRIDE.

Italië - Italie Graaf (Comte) Carlo SFORZA.

Luxemburg - Luxemb. M. Joseph BECH.

Noorwegen - Norvège M. Alvard L. LANGE.

Nederland - Pays-Bas M. C. G. W. H. Baron van BOETZELAER van OOSTERHOUT.

Portugal - Portugal Dr. José CALIERO DA MATTIA.

Verenigd Koninkrijk - Royaume-Uni M. Ernest BEVIN, M.P.

Zweden - Suède M. OSTEN UNDEN.

Zwitserland - Suisse M. Carl J. BURCKHART.

Turkije - Turquie. M. Necmettin SADAK.

Dubbelzone - Bizone Generaal (Général) Sir Brian H. ROBERTSON.

F.B.Z.D. - Z.F.O.A. Generaal (Général) KOENIG.

RAAD — CONSEIL**(Plaatsvervangers — Suppléants)**

Voorzitter — *Président* : Baron SNOY et d'OPPUERS (België — Belgique).

Ondervoorzitter — *Vice-Président* : M. Erling SVEINBJORNSSEN (Denemarken — Danemark).

Oostenrijk - Autriche M. Wilhem TAUCHER.

Belgie - Belgique Baron SNOY et d'OPPUERS.

Denemarken-Danemark M. Erling SVEINBJORNSSEN.

Frankrijk - France M. Hervé ALPHAND.

Griekenland - Grèce M. VERDELIS.

IJsland - Islande M. Kritján ALBERTSON.

Ierland - Irlande M. BOLAND.

Italië - Italie M. Attilio CATTANI.

Luxemburg - Luxemb. M. Pierre ELVINGER.

Noorwegen - Norvège M. Arne SKAUG.

Nederland - Pays-Bas Dr. H.M. HIRSCHFELD.

Verenigd Koninkrijk - Royaume-Uni Sir Edmund HALL PATCH.

Zweden - Suède M. Dag HAMMARSKJOLD.

Zwitserland - Suisse M. Gérard BAUER.

Turkije - Turquie. M. Burhan SANUS.

Dubbelzone - Bizone

F.B.Z.D. - Z.F.O.A. M. FILIPPI.

UITVOEREND COMITE**COMITE EXECUTIF**

Voorzitter — *Président* : Sir Edmund HALL PATCH (Verenigd Koninkrijk — Royaume-Uni).

Ondervoorzitter — *Vice-Président* : M. Dag HAMMARSKJOLD (Sweden — Suède).

Frankrijk - France M. Hervé ALPHAND.

Italië - Italie M. QUARONI.
M. CAMPILLI.

Nederland - Pays-Bas Dr. H.M. HIRSCHFELD.

Zweden - Suède M. Dag HAMMARSKJOLD.

Zwitserland - Suisse M. Gérard BAUER.

Turkije - Turquie. M. Burhan SANUS.

PROGRAMMA-COMITE**COMITE DES PROGRAMMES**

Voorzitter — *Président* : M. E. ROLL (Verenigd Koninkrijk — Royaume-Uni).

Ondervoorzitter — *Vice-Président* : M. P.-A. BLAISSE (Pays-Bas — Nederland).

Oostenrijk - Autriche Dr. SCHWARZENBERGER.

België - Belgique M. WAUTERS.
M. VALLEY.

Frankrijk - France M. RICHARD.
M. GAVEAU.
M. ELGOZY.
M. DESROUSSEAUX.

Griekenland - Grèce M. COMINOS.

Italië - Italie Dr. CAPAHA.
M. ALESSANDRI.

Luxemburg - Luxemb. M. Alphonse SCWINNEN.

Nederland - Pays-Bas M. P.A. BLAISSE.

Verenigd Koninkrijk - <i>Royaume-Uni</i>	M. E. ROLL. M. C.T. SAUNDERS. M. G. VAN LOO.
Dubbelzone - <i>Bizone</i>	M. S. NELSON. Brigadier E.V. DALDY. Dr. G. KEISER. M. GOULD.
F.B.Z.D. - <i>Z.F.O.A.</i>	M. HALFF.

Secretariaat — Secrétariat

Secretarissen van het Comité — *Secrétaire du Comité* :
M. BLOCH — Miss GWYER.

VOEDSEL- EN LANDBOUWCOMITE
COMITE DE L'ALIMENTATION
ET DE L'AGRICULTURE

Voorzitter — *Président* : M. O' CONNEL (Ierland — *Irlande*).
Ondervoorzitters — *Vice-Présidents* : M. A. C. SPARKS (Verenigd Koninkrijk — *Royaume-Uni*) ; — M. CHRISTODOULOU (Griekenland — *Grèce*).

Oostenrijk - *Autriche* Dr. FISCHER.
Dr. BAUER.

België - *Belgique* M. BOUHON.
M. d'AUBREDY.

Denemarken-*Danemark* M. JACOBSEN.
M. CHRISTIENSEN.

Frankrijk - *France* M. MAESTRACI.
M. RABOT.
Pr. CHONARD.
M. HEILBRONNER.
M. ORGELET.

Griekenland - *Grèce* M. CHRISTODOULOU.
M. COUPOULOS.

Ierland - *Irlande* M. O' CONNEL.
M. C. CREMIN.

Italië - *Italie* Prof. PAPI.
Prof. de MAEZI.
Dr. APICELLA.
Dr. VAMPA.
Prof. de NARPI-GUJOLLO.

Luxemburg - *Luxemb.* M. BUCHLER.
M. OLINGER.

Norwegen - *Norvège* M. A. SKAUG.
M. B. ROBBERTAD.

Nederland - *Pays-Bas* Ir. A.H. BOERMA.
M. F.V. ROSMALEN.

Portugal - *Portugal* M. CORNEA-OLIVEIRA.

Verenigd Koninkrijk -
Royaume-Uni M. A.C. SPARKS.
M. C. HANCOY.

Turkije - <i>Turquie</i> .	M. NEGATI-TOURGAY.
Dubbelzone - <i>Bizone</i>	M. P.G.H. BARTER. M. O. PANCOAST. Dr. K. HAFNER.
F.B.Z.D. - <i>Z.F.O.A.</i>	M. RAVASSE.

Secretariaat — Secrétariat

Secretaris van het Comité — *Secrétaire du Comité* :
M. NOEL.

Secretarissen der Vergaderingen — *Secrétaire de séances* : Mlle SCHWARTZ — Miss SMITH — M. BERGES.

VOEDSEL- EN LANDBOUWCOMITE

COMITE DE L'ALIMENTATION
ET DE L'AGRICULTURE

Subcomité voor Landbouwmachines**Sous-comité des Machines agricoles**

Voorzitter — *Président* : M. VERROT (Frankrijk — *France*).

Ondervoorzitter — *Vice-Président* : Lt.-Col. C. K. HAMILTON (Verenigd Koninkrijk — *Royaume-Uni*).

België - *Belgique* M. BOUHON.

Frankrijk - *France* M. VERROT.
M. MONTEL.
M. LYON.
M. BRUGNON.
M. RAUSCHER.
M. LEMAIGRE.
M. ABADIE.

Griekenland - *Grèce* M. COUPOULOS.
DEMETRE.

Italië - *Italie* M. A. APICELLA.
M. E. LOMBARDI.

Nederland - *Pays-Bas* M. H.M. ELEMA.

Verenigd Koninkrijk -
Royaume-Uni Lt. Col. C.K. HAMILTON.

Dubbelzone - *Bizone* M. H.J. MILLS.
M. von WAECHTER.
M. von ARNIN.

Secretariaat — Secrétariat

Secretaris van het Comité — *Secrétaire du Comité* :
M. BOUILLOT.

Secretaris der Vergaderingen — *Secrétaire de Séance* : M. GROULLARD.

STEENKOLENCOMITE COMITE DU CHARBON	
Voorzitter — <i>Président</i> : M. PERRINEAU (Frankrijk — France).	
Ondervoorzitter — <i>Vice-Président</i> : M. LOOMAN (Nederland — Pays-Bas).	
Oostenrijk - <i>Autriche</i>	Dr. HOENIGSCHMID. Dr. MONGHY.
België - <i>Belgique</i>	M. BUYSSE. M. GERARD.
Denemarken- <i>Danemark</i>	M. MULLER.
Frankrijk - <i>France</i>	M. PERRINEAU. M. GUILLAUME. M. MANCEL-BIZE. M. PICARD.
Griekenland - <i>Grèce</i>	M. N. VLACHOPOULOS. M. VERDELIS.
Italië - <i>Italie</i>	Dr. SANTORO. Dr. BARDOSCIA. Dr. LOMBARDI.
Luxemburg - <i>Luxemb.</i>	M. Eric CONROT. M. J.B. HENCKES.
Nederland - <i>Pays-Bas</i>	M. J.G. Ph. LOOMAN.
Noorwegen - <i>Norvège</i>	M. SKJERDAL.
Verenigd Koninkrijk - <i>Royaume-Uni</i>	M. J. BROOKE. M. E. SHARP.
Zweden - <i>Suède</i>	M. BENGTSSON.
Turkije - <i>Turquie</i> .	M. CEMAL SAIT BARK.
Dubbelzone - <i>Bizone</i>	M. Don E. WILSON. M. F.K. STEINHAUS.
Secretariaat — Secrétariat	
Secretarissen van het Comité — <i>Secrétaire du Comité</i> : M. WRIGHT — M. LONG.	
Secretaris der Vergaderingen — <i>Secrétaire de Séance</i> : M. LARCHER.	
ELECTRICITEITS COMITE COMITE DE L'ELECTRICITE	
Voorzitter — <i>Président</i> : M. HINTERMAYER (Oostenrijk — Autriche).	
Ondervoorzitter — <i>Vice-Président</i> : M. VAN QUICKELBERGHE (België — Belgique).	
Oostenrijk - <i>Autriche</i>	M. HINTERMAYER.
België - <i>Belgique</i>	M. BUYSSE. M. GOFFIN.

Frankrijk - <i>France</i>	M. VARLET. M. MASSE. M. MANCEL-BOZE. M. BARTH-DIME. M. LE BOURHIS.
Griekenland - <i>Grèce</i>	M. V. VLACHOPOULOS.
Italië - <i>Italie</i>	Ing. VISENTINI. Dr. BARDOSCIA. Dr. MATTEI.
Luxemburg - <i>Luxemb.</i>	M. F. MANDRES.
Noorwegen - <i>Norvège</i>	M. ARNE-SKAUG.
Portugal - <i>Portugal</i>	M. H. PEYSSONNEAU.
Nederland - <i>Pays-Bas</i>	Ir. J.V. Dam VAN ISSELT.
Verenigd Koninkrijk - <i>Royaume-Uni</i>	M. A.G.F. FARQUAHAR. M. G.R. PETERSON.
Turkije - <i>Turquie</i> .	M. GEMAL SAIT BARK.
Zwitserland - <i>Suisse</i>	M. F. KUNTSCHEN. M. E. ETIENNE.
Dubbelzone - <i>Bizone</i>	M. F.K.M.C. QUEAREY. Dr. W. ROJAHN.

Secretariaat — Secrétariat

Secretaris van het Comité — *Secrétaire du Comité* :
M. ARON.
Secretaris der Vergaderingen — *Secrétaire de Séance* :
M. STANDENAT.

BRANDSTOFFENCOMITE
COMITE DES CARBURANTS

Voorzitter — <i>Président</i> : M. BECKETT (Verenigd Koninkrijk — Royaume-Uni).
Ondervoorzitter — <i>Vice-Président</i> : M. BALLANDE (Frankrijk — France).
België - <i>Belgique</i>
Frankrijk - <i>France</i>
Griekenland - <i>Grèce</i>
Ierland - <i>Irlande</i>
Italië - <i>Italie</i>
Luxemburg - <i>Luxemb.</i>

Noorwegen - Norvège	M. K. SKGORDAL.
Portugal - Portugal	M. H. PEYSSONNEAU.
Nederland - Pays-Bas	M. E. GROEN.
Zweden - Suède	M. BENGTSSON.
Verenigd Koninkrijk - Royaume-Uni	M. J.A. BECKETT.
Dubbelzone - Bizone	M. L.R. HULLS.

Secretariaat — Secrétariat

Secretaris van het Comité — Secrétaire du Comité :
M. GUILLEMOT.
Secretaris der Vergaderingen — Secrétaire de Séance :
M. de la MORINIERE.

GRONDSTOFFENCOMITE**COMITE DES MATIERES PREMIERES**

Voorzitter — Président : M. SANTORO (Italië — Italie).
Ondervoorzitter — Vice-Président : M. de OLIN-CHAMPS (Frankrijk — France).

Oostenrijk - Autriche M. TAUCHER.
Ing. JEHART.

België - Belgique M. BUYSSE.
M. WAUTERS.

Denemarken-Danemark M. MULLER.

Frankrijk - France M. de CLINCHAMPS.
M. HYAFIL.

Griekenland - Grèce M. VLACHOPOULOS.

Ierland - Irlande M. T.J. HORAN.

Italië - Italie M. SANTORO.

Luxemburg - Luxemb. M. Eric CONROT.

Noorwegen - Norvège M. HELLE.
M. HERTZBERG-ERICHSEN.

Nederland - Pays-Bas M. M.S. KORTEWEG.
M. F.J. GELDERMAN.
M. H.M.J. HART.

Verenigd Koninkrijk - Royaume-Uni M. R.F. BRETHERTON.

Zweden - Suède M. E. VIRGIN.

Turkije - Turquie M. NEGATI-TURGAY.

Dubbelzone - Bizone M. JEG.
M. HARRIS.
M. D. KELIER.
M. L. HARDLEY-DERRY.

F.B.Z.D. - Z.F.O.A. M. LARRE.
M. HALFF.
M. VENNIN.

Secretariaat — Secrétariat

Secretaris van het Comité — Secrétaire du Comité :
M. OFFROY.
Secretaris der Vergaderingen — Secrétaire de Séance :
M. BAUCHARD.

STAALCOMITE**COMITE DE L'ACIER**

Voorzitter — Président : Miss ACKROYD (Verenigd Koninkrijk — Royaume-Uni).
Ondervoorzitter — Vice-Président : M. BIERNAUX (België — Belgïe).
Oostenrijk - Autriche Dr. ROESSLER.
M. N. SCHWARZENBERGER

België - Belgique M. BIERNAUX.
M. STINGLHAMBER.
M. BOLLANDE.
M. VAN DER REST.

Frankrijk - France M. DAUM.
M. BUREAU.
M. ARON.
M. RATY.
M. KOJEVES.
M. ROUX.

Griekenland - Grèce M. J. PAPAIOANNOU.
Italië - Italie Dr. SANTORO.
Dr. BARDOSCIA.
Prof. MANUELLI.
Dr. VIGNUZZI.

Luxemburg - Luxemb. M. Eric CONROT.
M. J.B. HENCKES.

Nederland - Pays-Bas M. Jacobs JUSTMAN.
Ir. W. BRUSSE.
M. BEMTZ U. d. BERG.

Noorwegen - Norvège M. OLE I. VOLD.

Zweden - Suède M. SAHLIN.
M. FRISELL.

Verenigd Koninkrijk - Royaume-Uni Miss ACKROYD.
M. FISCHER.

Dubbelzone - Bizone M. A.C. HALL.
M. M.C. MULLER.

Secretariaat — Secrétariat

Secretaris van het Comité — Secrétaire du Comité :
M. RAMBAUD.
Secretaris der Vergaderingen — Secrétaire de Séance :
M. BERNARD.

COMITE NON-FERRO METALEN**COMITE DES METAUX NON FERREUX**

Voorzitter — *Président* : M. WESTERHOFF (Nederland — *Pays-Bas*).

Ondervoorzitter — *Vice-Président* : M. Samuel LAJEUNESSE (Frankrijk — *France*).

Oostenrijk - *Autriche* M. ROESSLER.

België - *Belgique* M. BIERNAUX.
M. L. DEVILLE.

Frankrijk - *France* M. Samuel LAJEUNESSE.
M. AURIOL.
M. BOURDIOL.
M. FAYE.
M. CROSTI.

Ierland - *Irlande* M. CREMIN.

Italië - *Italie* Dr. MELIDONIS.
Dr. MATTEI.

Noorwegen - *Norvège* M. Ole I. VOLD.

Nederland - *Pays-Bas* M. WESTERHOFF.
M. Van den BOSCH.

Verenigd Koninkrijk - *Royaume-Uni* M. W.G. FERGFUSSON.
M. G.T. FIELD.

Dubbelzone - *Bizone* M. A.C. HALL.
M. R. RENNIE.
M. R. AFFLERBACH.

F.B.Z.D. - *Z.F.O.A.* M. ELCHARDUS.
M. VENNIN.

Secretariaat — Secrétariat

Secretarissen van het Comité — *Secrétaire du Comité* :
M. PECCIA-GALLETTO — M. GAUTIER.

Secretaris der Vergaderingen — *Secrétaire de Séance* :
M. DURAND-DARNIS.

TEXTIELCOMITE**COMITE DES TEXTILES**

Voorzitter — *Président* : M. VANDENBERGHE (België — *Belgique*).

Ondervoorzitter — *Vice-Président* : Dr. FOSSATI-BELLANI (Italië — *Italie*).

Oostenrijk - *Autriche* M. GROSSMANN.

België - *Belgique* M. VANDENBERGHE.

Frankrijk - *France* M. SENNE.
M. FAYOL.
M. ROBAGLIA.
M. FOURMON.
M. RUILLIER.

Italië - *Italie* Dr. FOSSATI-BELLANI.
Dr. ODDI BAGLIONI.

Noorwegen - *Norvège* M. ARNE-SKAUG.
M. K. SKJERDAL.

Nederland - *Pays-Bas* M. J.A.G. v. PANHUYSEN.
M. H.J. KUHLMAYER.
M. J.A.N. Van GERWEN.
M. H.M.J. HART.
M. C.J. SCHINNEL.

Verenigd Koninkrijk - *Royaume-Uni* M. R.F. BRETHERTON.
Miss Mac CLEARY.
M. THORNTON.

Dubbelzone - *Bizone* M. R.A. MORTIMORE.
M. HAMMER.

F.B.Z.D. - *Z.F.O.A.* M. J.C. KLEIN.

Secretariaat — Secrétariat

Secretaris van het Comité — *Secrétaire du Comité* :
M. BRUNELET.

Secretaris der Vergaderingen — *Secrétaire de Séance* :
M. BICLET.

COMITE VOOR SCHEIKUNDIGE PRODUCTEN**COMITE DES PRODUITS CHIMIQUES**

Voorzitter — *Président* : M. PERILHOU (Frankrijk — *France*).

Ondervoorzitter — *Vice-Président* : M. de SCHRIJVER (België — *Belgique*).

België - *Belgique* M. de SCHRIJVER.
M. BEDORET.

Frankrijk - *France* M. PERILHOU.
M. ROBIN.
M. BRULEFER.
M. BOUDILLAT.
M. NACIVET.
M. PROTIN.
M. S. LAJEUNESSE.
M. A. ROUGE.

Italië - *Italie* Dr. SANTORO.
Dr. LOMBARDI.
Dr. TREVES.

Luxemburg - *Luxemb.* M. J.P. ZANEN.

Noorwegen - *Norvège* M. HERTZBERG-ERICHSEN.

Nederland - *Pays-Bas* M. ROODA.
Dr. C. OMMEREN.

Verenigd Koninkrijk - *Royaume-Uni* M. J.N.G. RICHARDS.

Dubbelzone - *Bizone* Dr. JEG HARRIS.
Dr. KELLER.
M. HéJ. MILLS.
M. von ARNIM.
M. von WAECHER.

F.B.Z.D. - *Z.F.O.A.* M. DUSSOL.

Secretariaat — Secrétariat

Secretaris van het Comité — Secrétaire du Comité :
M. GERLING.
Secretaris der Vergaderingen — Secrétaire de Séance :
M. SCHLOESING.

HOUTCOMITE
COMITE DU BOIS

Voorzitter — Président : M. DUFAY (Frankrijk — France).
Ondervoorzitter — Vice-Président : M. A. KOUWENAAR (Nederland — Pays-Bas).

Oostenrijk - Autriche	Ing. BAZANT.
België - Belgique	M. de WINTER. M. N. MAELFEYT.
Frankrijk - France	M. DUFAY. M. LAZARD. M. BALOU. M. BLETRY. M. LEBRUN.
Griekenland - Grèce	M. J. PAPAIONNOU.
Italië - Italie	Prof. SCRITTORE.
Ierland - Irlande	M. CREMIN.
Noorwegen - Norvège	M. OLE I. VOLD.
Nederland - Pays-Bas	M. A. KOUWENAAR.
Verenigd Koninkrijk - Royaume-Uni	M. F.W. HOLDEN. M. R.F. BRETHERTON.
Zweden - Suède	M. E. VIRGIN. M. OLHAMMER.
Dubbelzone - Bizone	M. J.C. KIRCHER. M. E.E.R. KUSSMANN.
F.B.Z.D. - Z.F.O.A.	M. de LAVEINE.

Secretariaat — Secrétariat

Secretaris van het Comité — Secrétaire du Comité :
M. FEVRIER.
Secretaris der Vergaderingen — Secrétaire de Séance :
M. PICHARD du PAGE.

COMITE VOOR PAPIERWAREN
COMITE DES PAPIERS ET PATES

Voorzitter — Président : ...
Ondervoorzitter — Vice-Président : M. SIMONS (Nederland — Pays-Bas).
België - Belgique M. L. de SCRIJVER.
 M. FAYT.
Frankrijk - France M. BERACHA.
 M. NAUDIN.

M. FAYOT.	
M. METTETAL.	
Nederlands Indië - Indes Néerlandaises	M. L. DUYMAENSTWIST.
Italië - Italie	M. SANDRI.
Noorwegen - Norvège	M. OLE I. VOLD.
Nederland - Pays-Bas	M. SIMONS.
Verenigd Koninkrijk - Royaume-Uni	Miss Mac CLEARY.
Dubbelzone - Bizone	M. J.L. SCHUMAN. Dr. D.W. KELLER.
F.B.Z.D. - Z.F.O.A.	M. de LAVEINE.

Secretariaat — Secrétariat

Secretaris van het Comité — Secrétaire du Comité :
M. ROUILLY.
Secretaris der Vergaderingen — Secrétaire de Séance :
Miss SYKES.

COMITE VOOR BINNENLANDS VERVOER
COMITE DES TRANSPORTS INTERIEURS

Voorzitter — Président : M. COTTIER (Zwitserland — Suisse).	
Ondervoorzitter — Vice-Président : Brigadier A.E.M. WALTER (Verenigd Koninkrijk — Royaume-Uni).	
Oostenrijk - Autriche	Dr. BAZANT.
België - Belgique	M. IREBOS. M. CHARBONNIER.
Frankrijk - France	M. OUTREY. M. CORBIN. M. VERROT. M. BEAUCAIRE.
Griekenland - Grèce	M. A. LEBESSIS.
Italië - Italie	Dr. SPAI. Dr. VEZZANI.
Luxemburg - Luxemb.	M. T. WEHENKEL. M. P. HAMER.
Noorwegen - Norvège	M. KIOLSTAD-GUNNAR.
Nederland - Pays-Bas	M. J.J. OYEVAER. M. S.G. v. WEEDE.
Verenigd Koninkrijk - Royaume-Uni	Brigadier A.E.M. WALTER.

Zweden - Suède	M. COTTIER. M. P. STEINER. M. A. SCHALLER. M. W MOSER.
Dubbelzone - Bizone	M. A. H. EARLEY. M. H. MITTMANN.
F.B.Z.D. - Z.F.O.A.	M. HUREAUX.

Secretariaat — Secrétariat

Secretaris van het Comité — Secrétaire du Comité :
M. EISENMANN.

Secretaris der Vergaderingen — Secrétaire de Séance :
M. FLOYD.

VERSCHEPINSCOMITE**COMITE DES TRANSPORTS MARITIMES**

Voorzitter — Président : M. OYEVAAR (Nederland — Pays-Bas).

Ondervoorzitter — Vice-Président : M. GRAHAM (Verenigd Koninkrijk — Royaume-Uni).

Oostenrijk - Autriche

België - Belgique M. VREBOS.

Denemarken-Danemark M. CHRISTIANTERKOFF.

Frankrijk - France M. ANDUZE-FARIS.
M. Francis FABRE.
M. BEAUCAIRES.
M. PLAISANT.
M. LE CERF.

Griekenland - Grèce M. A. BACHAS.

Italië - Italie Général INGIANNI.

Luxemburg - Luxemb. M. P. HAMER.

Noorwegen - Norvège M. Peter SIMOUSEN.
M. L.V. SVENDSEN.
M. Johan SELAND.
M. Kaarl PETERSEN.

Nederland - Pays-Bas M. S.G. Van WEEDE.
M. J.J. OYEVAAR.

Portugal - Portugal M. PEYSSONNEAU.

Verenigd Koninkrijk - Royaume-Uni M. GRAHAM.
M. C.F. BROWN.
Mrs E. PILE.

Zweden - Suède M. VIRGIN.

Dubbelzone - Bizone M. A.H. EARLEY.
M. H. MITTMANN.
M. C.F. RUSSELL.

F.B.Z.D. - Z.F.O.A. M. DORTENBACH.

Secretariaat — Secrétariat

Secretaris van het Comité — Secrétaire du Comité :
M. LE BOURGEOIS.

Secretaris der Vergaderingen — Secrétaire de Séance :
M. CARRIER.

**COMITE VOOR ONDERLING EUROPEES
RUILVERKEER****COMITE DES ECHANGES INTRA-EUROPEENS**

Voorzitter — Président : M. ANSIAUX (België — Belgique).

België - Belgique M. FORTHOMME.

Denemarken-Danemark M. P. FRIJS.

Frankrijk - France M. GUINDEY.
M. FILIPPI.
M. DRILLIEN.
M. de CLINCHAMPS.

Griekenland - Grèce M. A. TRIANTAFYLLOS.
M. J. COMITSAS.

Ierland - Irlande M. CREMIN.

Italië - Italie Dr. FERLESH.
M. OSSOLA.

Luxemburg - Luxemb. M. J.P. KREMNER.

Nederland - Pays-Bas M. A.W. BAR-MACKAY.

Noorwegen - Norvège M. ARNE-SKAUG.

Verenigd Koninkrijk - Royaume-Uni M. E. PLAYFAIR.
M. E. COHEN.

Zweden - Suède M. Dag. HAMMARSKJOLD.
M. VIRGIN.

Zwitserland - Suisse M. VISCHER.

Turkije - Turquie M. CELAL YERMAN.

Dubbelzone - Bizone M. SCHOENE.
M. H.C. CONRAD.
M. R.L. ROBINSON.
M. W. DOEFFLER.

F.B.Z.D. - Z.F.O.A. Ir. ARMBRUSTER.

Secretariaat — Secrétariat

Secretaris van het Comité — Secrétaire du Comité :
M. de BENOIT-D'ENTRETAUX.

**COMITE VOOR ONDERLINGE BETALINGEN
IN EUROPA****COMITE DES PAIEMENTS INTRA-EUROPEENS**

Oostenrijk - Autriche Dr. KLOSS.

België - Belgique M. ANSIAUX.
M. ASPESLAGH.

Frankrijk - France M. de MARGERIE.

Italië - Italie Prof. STOPPANI.

Nederland - Pays-Bas Prof. F.A.G. KEESING.

Zwitserland - Suisse M. PERRET.

Dubbelzone - Bizone M. SCHEUMACHER.

Secretariaat — Secrétariat		Italië - Italie	Dr. MALAGODI. Prof. ROSSI RAGAZZI. Prof. ODDI BAGLIONI.
Secretaris van het Comité — <i>Secrétaire du Comité</i> : M. de FEUILHADE.		Luxemburg - Luxemb.	M. P. BASTIAN.
Secretaris der Vergaderingen — <i>Secrétaire de Séance</i> : Miss THOMAS.		Nederland - Pays-Bas	M. L. de BLOCK.
COMITE VOOR DE BETALINGSBALANS		Verenigd Koninkrijk - <i>Royaume-Uni</i>	M. R.W.B. CLARKE.
COMITE DE LA BALANCE DES PAIEMENTS		Zweden - Suède	M. Dag. HAMMARSKJOLD. M. VIRGIN.
Voorzitter — <i>Président</i> : M. GUINDEY (Frankrijk — <i>France</i>). Ondervoorzitter — <i>Vice-Président</i> : M. R.-W.-B. CLAR- KE (Verenigd Koninkrijk — <i>Royaume-Uni</i>).		Zwitserland - Suisse	M. PERRET. M. H. VISCHER.
Oostenrijk - <i>Autriche</i>	M. KLOSS.	Dubbelzone - <i>Bizone</i>	M. ROBINSON. M. CONRAD. Dr. K. SCHÖENE. M. W. DOEFFLER.
België - <i>Belgique</i>	M. ANSIAUX. M. ASPESLACH. M. FORTHOMME.		
Denemarken-Danemark	M. FRIIS.		
Frankrijk - <i>France</i>	M. GUINDEY. M. de LAVERGNE. M. GIBERT. M. RUBY.		Secrétaires de Comité — <i>Secretarissen van het Comité</i> : M. CORBASSON — M. PARETTI.
Griekenland - <i>Grèce</i>	M. A. COMINOS.		Secretaris der Vergaderingen — <i>Secrétaire de Séance</i> : Miss GORDON.